

BEHOUD LANDGOED BREDIUS

Tekst en fotografie:
Hanny van der Heide

Het Brediuspark in Woerden, van oudsher een waardevol historisch landgoed, dreigde te vervallen als gevolg van onvoldoende kwalitatief onderhoud. Verwaarlozing van het park was aanleiding tot het ontstaan van het Burgerinitiatief Brediuspark, een initiatief van veertien voornamelijk natuur- en cultuurhistorische organisaties en betrokken burgers.

Boven: Theekoepel bij villa Rijn Noord.
Onder, links: De boomgaarden vormen nog steeds het hart van het landgoed.
Rechts: De statige negentiende-eeuwse villa Rijn Noord. Bron: Streekarchief Rijnstreek en Lopikerwaard

De leden van het Burgerinitiatief hebben gezamenlijk - onder begeleiding van de Koninklijke Nederlandse Heidemaatschappij en Arcadis - gewerkt aan een toekomstvisie op het park: 'Landgoed Bredius, Een Paradijs in de Stad'. Hierin is een voorstel gedaan voor herstel van de landschappelijke, natuur- en cultuurhistorische waarden, uitbreiding van educatieve en recreatieve functies en toevoeging van maatschappelijke functies. Hanny van der Heide van de Monumentencommissie van de NTs is vanaf het begin nauw betrokken geweest bij de planvorming.

Geschiedenis van Landgoed Bredius

Landgoed Bredius is begin negentiende eeuw ontstaan door aankoop en ontwikkeling van gronden door de familie Bredius. Er werd een gemengd agrarisch bedrijf uitgeoefend. In de tweede helft van de negentiende eeuw werd het een belangrijk fruitteeltbedrijf. De hoogstamfruitboomgaarden vormen nog steeds het hart van het landgoed.

De familie Bredius bouwde onder meer Hofstede Batenstein met schuur en de Villa Rijn Noord met theekoepel. Deze gebouwen zijn alle als rijksmonument aangemerkt. en alle rijksmonumenten. De hofstede is helaas enkele jaren geleden afgebrand en het wachten is op herbouw. De inrichting van het landgoed is vrijwel geheel bewaard gebleven en laat ook nu nog bijzondere elementen zien, zoals de typerende water- en zichtlijnen, de hoogstamboomgaarden, de weiden, oude lanen en boomgroepen, en het slingerbos.

Rond 1970 is het landgoed door onteigening eigendom geworden van de gemeente, die het landgoed 'Park Bredius' noemde en openstelde voor publiek. Er waren plannen om een deel van het park aan te wenden voor bebouwing. Zowel in die periode als daarna zijn er steeds organisaties geweest die zich hebben ingezet voor het behoud van het landgoed.

Toekomst

In maart 2014 is de Stichting Landgoed Bredius opgericht die zich onder meer ten doel stelt de landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische waarden te behouden en te versterken.

De gemeente Woerden staat achter de voorgenomen plannen. Dit heeft ertoe geleid dat met ingang van 1 januari 2015 onderhoud en beheer van het landgoed worden overgedragen aan de stichting. Fasegewijs worden nieuwe projecten aangepakt: zoals herstel en versterking van de hoogstamfruitboomgaarden, de aanleg van een historische moes- en pluktuin en een natuurspeelplek. De historische moes- en pluktuin wordt tevens een plek voor ontmoeting en uitwisseling van kennis, en voor dagbesteding voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt en leer-ervaringsprojecten voor scholieren. Landschapsadviseur Luc van Dam heeft het ontwerp gemaakt, rekening houdend met de historische verkavelingsstructuur van het landgoed.

Inmiddels zijn al meer dan honderd vrijwilligers betrokken bij het onderhoud van het landgoed, het inventariseren van flora en fauna en het geven van milieu-educatie en natuurexcursies. Vanuit de Woerdense samenleving is er veel sympathie en steun voor het burgerinitiatief. Inwoners van Woerden kunnen straks weer trots zijn op 'hun' landgoed.

Meer informatie: www.landgoedbredius.nl.

Restauratie brug Oud Poelgeest

De brug van kasteel Oud Poelgeest in Oegstgeest (1890) is na vele jaren gerestaureerd. Op uitnodiging van de Stichting Erfgoed Oud-Poelgeest, voorzitter mevrouw H.J. Volker-Dieben, is de brug begin september op feestelijke wijze geopend door de burgemeester van Oegstgeest de heer J. Waaijer en de heer R. Dessing, directeur Stichting Kastelen Buitenplaatsen en Landgoederen (SKBL).

Tekst en fotografie: Joost Gieskes

Onder de genodigden bevond zich NTs-voorzitter Beline Geertsema-Key. Voor de financiering van dit project tekenden de provincie Zuid-Holland en het Prins Bernhard Cultuurfonds. Het belang van deze feestelijke opening, waarbij veel publiek aanwezig was en ook de pers, is dat

historische tuinen weer eens in het zonnetje worden gezet. Publiciteit is nu eenmaal belangrijk om historische tuinen en landgoederen te propageren. Dankzij deze publiciteit heeft omroep Max in oktober 2014 aandacht besteed aan dit heuglijke feit.

De heren Waaijer en Dessing tijdens de openingshandeling.

